

## PREPORUKE ZA PRILAGOĐAVANJE MATERIJALA ZA ČITANJE KOD KUĆE ZA ĐECU SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA

U trenucima kada je dijete primorano da provede dosta vremena kod kuće, važno je da ne izgubi radnu rutinu i navike koje je steklo u vrtiću i školi ili je bilo uključeno u neke druge aktivnosti.

Preporučuje se da se ovaj period iskoristi za razvoj ili unapređenje već postojećih vještina pisanja i čitanja, kao i ukupnog govorno – jezičkog razvoja.

### VJEŽBE ZA RAZVOJ SPOSOBNOSTI ČITANJA

- Tekst treba izabrati prema djetetovom interesovanju ili za uzrast mlađi oko 2 godine od starosti djeteta.
- Cilj ne smije biti nerealno postavljen.
- Vježbe čitanja treba da su kao igra koja ima svoja pravila; izabere se način bodovanja, prikazivanje rezultata, iza kojih slijedi pohvala ili nagrada.
- Vježbe čitanja treba da su svakodnevne, po više puta i da traju do 20 minuta.
- Djetetu svaki uspeh treba imenovati, i tako ga motivisati za dalje.
- Roditelji treba da znaju da je postupak otklanjanja teškoća u čitanju dug proces, od najmanje nekoliko meseci.
- Kad se postigne cilj, ne treba naglo prekinuti sa vježbanjem. U toj fazi, najvažnije je dijete zainteresovati za čitanje, na zanimljive knjige, dakle za usvajanje navike čitanja, kao aktivnosti za rasonodu.
- Važno je da roditelji ne tjeraju dijete na vežbanje čitanja, da ga ne grde kad pogriješi, jer će tada još više odbijati čitanje. Da mu pročitaju šta ga zanima, prepričavaju, pa i ponove ako to dijete traži. Ako samo čita neki duži i teži tekst treba mu pomoći, obilježiti šta treba da pročita, rasporediti, razdijeliti i olakšati mu.
- Prijetnje i zabrane se ne koriste.

- Osim vježbi koje se koriste u radu sa đetetom, neophodna je motivacija đeteta u savladavanju problema i motivacija za vježbanje kod kuće.

### SPECIFIČNE VEŽBE

- prepoznavanje i usvajanje slova - grafema i njihovo imenovanje,
- prepoznavanje slova - grafema izolovano i kontekstu riječi, rečenici,
- prepoznavanje glasova, analizom i sintezom riječi,
- slaganje riječi od slovnih kocaka uz glasno povezivanje- pjevanje,
- čitanje dvosložnih riječi (baba, tata, nana, mama i sl.),
- korišćenje programa na kompjuteru,
- pisanje u svesci i čitanje riječi od dva, tri, pa četiri grafema,
- završavanje započete riječi na određeni slog,
- čitanje riječi na kartončićima i slaganje jednostavnih rečenica,
- čitanje kratkih riječi i rečenica,
- čitanje teksta na određeni način (kroz otvor, prstom, pjevanjem),
- čitanje kratkih priča, basni, njihovo prepričavanje,

### VJEŽBE ZA RAZVOJ SPOSOBNOSTI ČITANJA

Najjednostavnija vrsta pisanja je prepisivanje gotovog teksta. Preporučuje se ako je dijete ovladalo svim slovima. Sljedeća je vrsta pisanja je diktat sa naknadnim samoispravljanjem.

### SPECIFIČNE VJEŽBE

Pr. 1. Čitanje i ispravno pisanje riječi uz razgovijetno izgovaranje izostavljenog samoglasnika:

Dopiši samoglasnik koji nedostaje:

Vr\_ta, v\_tra, vaz\_, r\_na, b\_nana, br\_va, b\_ra, mas\_ža, kr\_va.

Pr. 2. Dopiši slovo koje nedostaje na kraju (h, t, k) i smisli rečenice sa svakom nastalom riječi:

So\_, žu\_, lu\_, sa\_, zvu\_, slu\_, du\_.

Pr. 3. Sastavljanje riječi od zadatih slova, podcrtavanje samoglasnika „a“ crvenom bojom, a samoglasnika „o“ zelenom:

o, s, k, a, a, k, p

n, s, o, a, a, ž, b

a, s, p, o, o, r, t, b

Pr. 4. Pisanje diktiranih riječi u dvije kolone, zavisno o prisutnosti glasova „b“ i „d“: obala, roda, jedan, barka, rebro, ograda, roboti, kabanica, svuda, labavo, odavno, dogurati, borovi, grudi, nada, dosadno, sladoled, gladan, oblak, nagrada, sedam.

## VJEŽBE ZA BOGAĆENJE RIJEČNIKA

1. Pretvaranje jedne riječi u drugu dodavanjem jednog glasa: osa – kosa, rak – brak

ili promjenom jednog glasa (most – kost – gost, gljiva – šljiva, mrav – mrak – zrak – brak).

2. Objašnjavanje razlike koja nastaje u značenju riječi zbog promjene prefiksa:

uskočiti – preskočiti

sletjeti – proletjeti

razvući – izvući

pokazati – otkazati

zbrinuta – zabrinuta

ugristi – zagristi

3. Sastavljanje gramatički pravilnih i smislenih rečenica od niza riječi:

kost u pas dvorištu zakopava

drveća se granama ptice na odmaraju

san za životinje zimski spremaju se šumske

4. Proširivanje rečenica riječima koje su u zagradama, tako da imaju smisla:

Torta je ispunjena kremom. (bakina, voćnom)

Po livadi trče đeca. (vesela, cvjetnoj)

Zabavljen igrom dječak se nasmijao. (veselo, novom)

Izmoren konj se odmarao. (trkom, dugo)

Šuma je ispunjena pjevanjem. (proljetna, ptičjim)

5. Stavljanje svake rečenice na pravo mjesto kako bi se dobila priča:

Pojeo sam je. Jesi li je oprao?

Gdje ti je jabuka? Ogulio sam koru.

I nju sam pojeo. Što si učinio s korom?

6. Otkrivanje „suvišnih“ riječi u nizovima:

tužan, klonuo, žalostan, dubok

hrabar, glasan, smiren, odvažan

slab, krh, dugačak, lomljiv

pametan, ponosan, bistar, razborit

7. Pričanje priča u slikama. Podsticati dijete da se izražava u dugim, smislenim rečenicama. (preuzeto iz Metdički modeli za poboljšanje vještina čitanja i pisanja u I ciklusu osnovnoškolskog

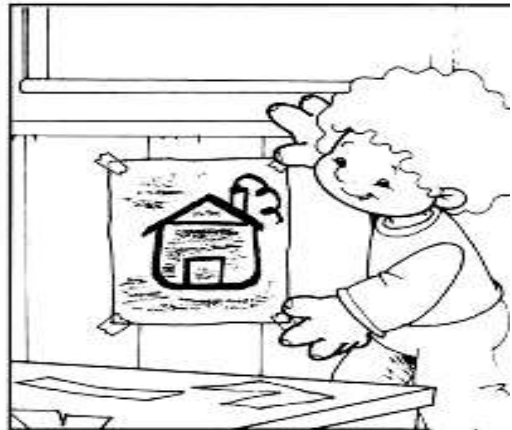
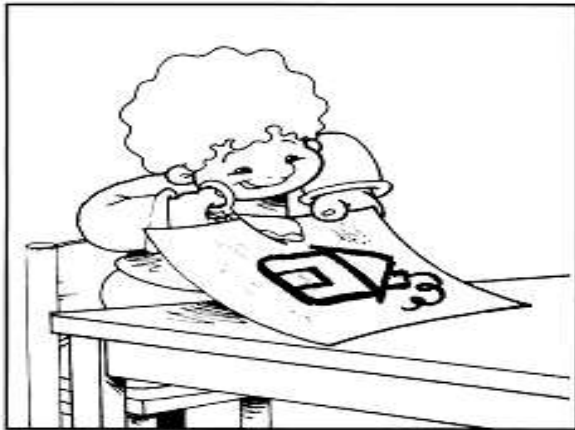
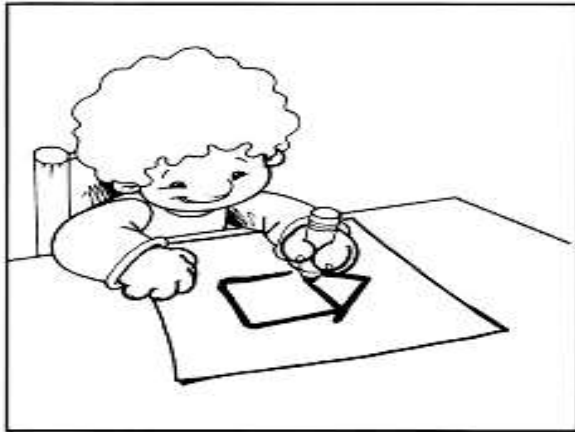
obrazovanja)<http://www.skolskiportal.edu.me/Inkluzivno%20obrazovanje/Metodi%C4%8Dki%20modeli%20za%20citanje%20i%20pisanje.pdf>



---

---

---



---

---

---